

Data Prop Link Oy
5.5.2026

LIITE 2

JÄRVENPÄÄN DATAKESKUS

YVA-ARVIOINNISSA KÄYTETTETYT
VAIKUTUSKOHTIEN HERKKYYDEN JA MUUTOKSEN
SUURUUDEN ARVIOINTIKRITEERIT

SISÄLTÖ

1.	ILMASTO	2
2.	TÄRINÄ	3
3.	TERVEYS	4
4.	LUONNONVAROJEN HYÖDYNTÄMINEN	5
5.	ELINOLOT JA VIIHTYVYYS SEKÄ VIRKISTYSKÄYTTÖ	6
6.	ELINKEINOT, PALVELUT JA TYÖLLISYYS	8
7.	MAA- JA KALLIOPERÄ	10
8.	MELU	11
9.	ILMANLAATU	12
10.	YHDYSKUNTARAKENNE JA MAANKÄYTTÖ	13
11.	LIIKENNE	15
12.	MAISEMA	17
13.	KASVILLISUUS, ELIÖT JA LUONNON MONIMUOTOISUUS	21
14.	PESIMÄLINNUSTO	23

1. ILMASTO

Taulukko 1-1. Vaikutuskohteen herkkyys ilmaston osalta.

Ilmaston osalta vaikutuskohteen herkkyystasoa ei voida määrittää, koska muodostuvat päästöt ja ilmastohyödyt paikallistasolla ovat epäsuoria ja kohdistuvat ympäristöön kuitenkin koko maanlaajuisella tasolla.

Taulukko 1-2. Ilmastoan kohdistuvien muutosten suuruus.

Erittäin suuri myönteinen	Hanke edistää erittäin paljon alueellisten ja huomattavasti valtakunnallisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteiden saavuttamista ja ilmastonmuutoksen hillintää. Myönteinen vaikutus on kestoaltaan pysyvä tai pitkäaikainen.
Suuri myönteinen	Hanke edistää paljon alueellisten ja vähäisesti valtakunnallisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteiden saavuttamista ja ilmastonmuutoksen hillintää. Myönteinen vaikutus on kestoaltaan pitkäaikainen.
Kohtalainen myönteinen	Hanke edistää huomattavasti alueellisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteiden saavuttamista ja ilmastonmuutoksen hillintää. Myönteinen vaikutus kestää useamman vuoden ajan.
Vähäinen myönteinen	Hanke edistää vähän alueellisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteiden saavuttamista ja ilmastonmuutoksen hillintää. Myönteinen vaikutus on kestoaltaan lyhytaikainen.
Ei muutosta	Arvioitavasta toiminnasta ei kohdistu ilmaston nykytilasta poikkeavaa vaikutusta.
Vähäinen kielteinen	Hankkeesta muodostuvat päästöt paikallisella tasolla ovat vähäisiä. Hankkeen aiheuttaman hiilivaraston poistuman ja -nieluvaikutuksen menetys ovat pieniä. TAI Hankkeen toteuttaminen tai toteuttamatta jättäminen heikentää vähäisesti alueellisten ilmastotavoitteiden saavuttamista.
Kohtalainen kielteinen	Hankkeesta muodostuvat päästöt paikallisella tasolla ovat huomattavia. Hankkeen aiheuttaman hiilivaraston poistuman ja -nieluvaikutuksen menetys ovat kohtalaisia. TAI Hankkeen toteuttaminen tai toteuttamatta jättäminen heikentää kohtalaisesti alueellisten ilmastotavoitteiden saavuttamista.
Suuri kielteinen	Hankkeesta muodostuvat päästöt paikallisella tasolla ovat merkittäviä ja maakunnallisella tasolla vähäisiä. Hankkeen aiheuttaman hiilivaraston poistuman ja -nieluvaikutuksen menetys ovat huomattavia. TAI Hankkeen toteuttaminen tai toteuttamatta jättäminen heikentää merkittävästi alueellisten ilmastotavoitteiden saavuttamista. Valtakunnallisiin ilmastotavoitteisiin vaikutukset jäävät vähäisiksi.
Erittäin suuri kielteinen	Hankkeesta muodostuvat päästöt paikallisella tasolla ovat merkittäviä ja maakunnallisella tasolla huomattavia. Hankkeen aiheuttaman hiilivaraston poistuman ja -nieluvaikutuksen menetys ovat merkittäviä. TAI Hankkeen toteuttaminen tai toteuttamatta jättäminen heikentää merkittävästi alueellisten sekä valtakunnallisten ilmastotavoitteiden saavuttamista.

2. TÄRINÄ

Taulukko 2-1. Ympäristön herkkyys tärinävaikutuksille.

Vähäinen	Ei juuri lainkaan asutusta/loma-asutusta tai muita tärinäherkkiä kohteita vaikutusalueella.
Kohtalainen	Jonkin verran asutusta/loma-asutusta tai muita tärinäherkkiä kohteita vaikutusalueella.
Suuri	Paljon asutusta/loma-asutusta tai muita tärinäherkkiä kohteita vaikutusalueella.
Erittäin suuri	Erittäin paljon asutusta/loma-asutusta tai muita tärinäherkkiä kohteita vaikutusalueella. Vaikutusalueella on hoitolaitoksia.

Taulukko 2-2. Tärinähaittojen muutosten suuruus.

Erittäin suuri + + + +	Merkittävästi haitannut tärinävaikutus saadaan loppumaan kokonaan tärinävaimennustoimien vaikutuksesta.
Suuri + + +	Alueella ilmenevä tärinä vaimenee merkittävästi toimintojen siirtymisen ja liikennöintireittien muutosten johdosta.
Kohtalainen + +	Alueella ilmenevä tärinä vaimenee kohtalaisesti toimintojen siirtymisen ja liikennöintireittien muutosten johdosta.
Vähäinen +	Alueella ilmenevä tärinä vaimenee hieman toimintojen siirtymisen ja liikennöintireittien muutosten johdosta.
Ei vaikutusta	Alueen tärinätaasoissa ei tapahdu muutosta nykytilanteeseen nähden.
Vähäinen -	Tärinä voi lisääntyä vähäisesti, mutta sitä ei juurikaan havaita.
Kohtalainen - -	Lisääntynyt tärinä aiheuttaa häiriötä pienelle osalle vaikutusalueen asukkaista tai rakenteissa saattaa ilmetä Vähäinenä kosmeettisia vaurioita.
Suuri - - -	Lisääntynyt tärinä aiheuttaa häiriötä suurelle osalle vaikutusalueen asukkaista ja rakenteissa saattaa ilmetä vähäisiä vaurioita.
Erittäin suuri - - - -	Lisääntynyt tärinä aiheuttaa riskin merkittäville rakenteellisille vaurioille vaikutusalueen rakennuksissa ja rakenteissa. Tärinän aiheuttama häiriö asutukselle on erittäin suurta.

3. TERVEYS

Taulukko 3-1. Ihmisten terveydellinen herkkyys vaikutuskohdealueella.

Vähäinen	Alueella paljon ympäristöriskejä (päästö-, melu-, pöly-, hajulähteitä). Vähän potentiaalisia haitankärsijöitä Lähellä ei ole herkästi oirehtivia (koulu, päiväkot, palvelutalo, sairaala). Ympäristön muutostila on jatkuva. Alueen sopeutumiskyky on suuri.
Kohtalainen	Alueella jonkin verran ympäristöriskejä (päästö-, melu-, pöly-, hajulähteitä). Potentiaalisia haitankärsijöitä jonkin verran. Jonkin verran herkästi oirehtivia (koulu, päiväkot, palvelutalo, sairaala). Muutoksia ympäristössä ajoittain, alueen sopeutumiskyky on melko suuri.
Suuri	Alueella vähän ympäristöriskejä (päästö-, melu-, pöly-, hajulähteitä). Melko runsaasti potentiaalisia haitankärsijöitä. Melko runsaasti herkästi oirehtivia (koulu, päiväkot, palvelutalo, sairaala). Melko rauhallinen, jonkin aikaa muuttumattomana säilynyt ympäristö. Alueen sopeutumiskyky on kohtalainen.
Erittäin suuri	Alueella ei ole ympäristöriskejä (päästö-, melu-, pöly-, hajulähteitä) tai riskejä on jo nykyisin niin runsaasti, ettei väestö kestä enää lisärasitusta. Runsaasti potentiaalisia haitankärsijöitä. Runsaasti herkästi oirehtivia (koulu, päiväkot, palvelutalo, sairaala). Merkittävä harrastus- tai virkistyskäyttöarvo, olennainen merkitys osana viherverkkoa tai arvokkaita luontoalueita, korvaavia alueita ei ole. Rauhallinen, pitkään muuttumattomana säilynyt ympäristö. Alueen sopeutumiskyky on vähäinen.

Taulukko 3-2. Ihmisten terveyteen kohdistuvien muutosten suuruus.

Erittäin suuri + + + +	Altistuminen haitoille vähenee erittäin paljon tai alittaa hankkeen ansiosta pysyvästi haitattomaksi arvioidun tason ja elinympäristön terveellisyys paranee huomattavasti. Vaikutusalueella esiintyneet oireet poistuvat täysin.
Suuri + + +	Altistuminen haitoille vähenee paljon tai alittaa hankkeen ansiosta pääosin haitattomaksi arvioidun tason ja elinympäristön terveellisyys paranee. Vaikutusalueella esiintyneet lievenevät tai poistuvat suurelta osin.
Kohtalainen + +	Altistuminen haitoille vähenee jonkin verran tai alittaa hankkeen ansiosta säännöllisesti haitattomaksi arvioidun tason. Vaikutusalueella esiintyneet oireet lievenevät tai niiden esiintyminen vähenee jonkin verran.
Vähäinen +	Altistuminen haitoille vähenee vähän tai alittaa hankkeen ansiosta välillä tai lyhytaikaisesti haitattomaksi arvioidun tason, muttei suoranaisesti paranna elinympäristön terveellisyttä. Vaikutusalueella esiintyneet oireet lievenevät tai niiden esiintyminen vähenee vähän.
Ei muutosta	Elinympäristön terveellisyys ja oireiden esiintyminen pysyy ennallaan
Vähäinen -	Altistuminen haitoille ei ylitä lyhytaikaisestikaan haitattomaksi arvioitua tasoa (ohjeavot ja suositukset). Vaikutusalueen ihmisten oireet pahenevat tai niiden esiintyminen lisääntyy vähäisesti.
Kohtalainen - -	Altistuminen haitoille voi ylittää välillä ja lyhytaikaisesti haitattomaksi arvioidun tason, muttei suoranaisesti heikennä elinympäristön terveellisyttä. Vaikutusalueen ihmisten oireet pahenevat tai niiden esiintyminen lisääntyy jonkin verran.
Suuri - - -	Altistuminen haitoille ylittää haitattomaksi arvioidun tason ja elinympäristön terveellisyys heikkenee. Vaikutusalueen ihmisten oireet pahenevat tai niiden esiintyminen lisääntyy suuresti.
Erittäin suuri - - - -	Altistuminen haitoille ylittää selvästi haitattomaksi arvioidun tason ja elinympäristön terveellisyys heikkenee huomattavasti. Vaikutusalueella esiintyneet oireet pahenevat hälyttävästi ja niitä esiintyy lähes kaikilla. Alueella ei ole terveellistä asua.

4. LUONNONVAROJEN HYÖDYNTÄMINEN

Taulukko 4-1. Luonnonvarojen hyödyntäminen, vaikutuskohteen herkkyytaso.

Vähäinen	Luonnonvarojen hyödyntäminen: Alueen luonnonvarojen hyödyntäminen on vähäistä. Käytännössä luonnonvarojen hyödyntäminen on epäsäännöllistä jokamiehen oikeudella tapahtuvaa marjastusta, sienestystä tai vastaavaa toimintaa. Alueella on pienin määrin tunnistettuja luonnonvaroja.
Kohtalainen	Luonnonvarojen hyödyntäminen: Alueen luonnonvaroja hyödyntäminen on kohtalaista. Käytännössä luonnonvarojen hyödyntäminen on säännöllistä jokamiehen oikeudella tapahtuvaa marjastusta, sienestystä tai vastaavaa toimintaa. Alueella esiintyy tunnistettuja luonnonvaroja,
Suuri	Luonnonvarojen hyödyntäminen: Alueen luonnonvaroja hyödyntäminen on suurta. Säännöllisen marjastuksen, sienestyksen sekä metsästyksen lisäksi alueella on merkittävästi luonnonvaroja, jota hyödynnetään.
Erittäin suuri	Luonnonvarojen hyödyntäminen: Alueen luonnonvaroja hyödyntäminen on erittäin suurta. Alueella on laajoja viljelyksiä, soranottoaikoja, muuta kiviainesten louhintaa tai aluetta käytetään tuotantoeläinten laidunmaana.

Taulukko 4-2. Luonnonvarojen hyödyntämiseen kohdistuvien muutosten suuruus.

Erittäin suuri ++++	Toiminnalla voidaan korvata erittäin suuri määrä neitseellisten luonnonvarojen käyttöä tai toiminta vaikuttaa erittäin positiivisesti luonnonvarojen hyödyntämiseen alueella sekä alueen ulkopuolella.
Suuri +++	Toiminnalla voidaan korvata suuri määrä neitseellisten luonnonvarojen käyttöä tai toiminta vaikuttaa positiivisesti luonnonvarojen hyödyntämiseen.
Kohtalainen ++	Toiminnalla voidaan korvata kohtalainen määrä neitseellisten luonnonvarojen käyttöä tai toiminnalla on myönteinen vaikutus luonnonvarojen hyödyntämiseen.
Vähäinen +	Toiminnalla voidaan korvata vähäinen määrä neitseellisten luonnonvarojen käyttöä tai toiminnalla on vähäinen myönteinen vaikutus luonnonvarojen hyödyntämiseen.
Ei vaikutusta	Toiminta ei vaikuta luonnonvaroihin tai niiden hyödyntämiseen.
Vähäinen -	Toiminta käyttää vähäisen määrän neitseellisiä luonnonvaroja tai vaikeuttaa vähän luonnonvarojen käyttöä alueella.
Kohtalainen --	Toiminta käyttää kohtalaisen määrän neitseellisiä luonnonvaroja tai vaikeuttaa luonnonvarojen hyödyntämistä alueella.
Suuri ---	Toiminta käyttää suuren määrän neitseellisiä luonnonvaroja tai estää luonnonvarojen hyödyntämisen alueella.
Erittäin suuri ----	Toiminta käyttää erittäin suuren määrän neitseellisiä luonnonvaroja tai estää luonnonvarojen hyödyntämisen alueella ja vaikuttaa kielteisesti luonnonvarojen hyödyntämiseen laajasti myös alueen ulkopuolella.

5. ELINOLOT JA VIIHTYVYYS SEKÄ VIRKISTYSKÄYTTÖ

Taulukko 5-1. Ihmisten elinolojen ja asuinviihtyvyyden herkkyyks kohdealueella.

Vähäinen	<p>Vähän potentiaalisia haitankärsijöitä. Lähellä ei ole herkkiä häiriintyviä kohteita (koulu, päiväkot, palvelutalo, sairaala). Vähäisesti harrastus- tai virkistyskäyttöarvoa, ei olennainen osa viherverkkoa eikä luontoalueita, vaihtoehtoisia alueita on tarjolla. Alueella paljon ympäristöhäiriöitä (melu, pöly, haju, liikenne).</p> <p>Ympäristön muutostila on jatkuva. Hanke herättää vähän tai ei lainkaan ristiriitoja, huolta tai toiveita. Yhteisön sopeutumiskyky on hyvä. Alueella ei ole erityisiä kulttuurisia, maisemallisia tai elinkeinoelämällä välttämättömiä ominaisuuksia. Hankkeella ei ole ristiriitaisia intressejä esim. matkailun tai muun elinkeinoelämän kanssa.</p>
Kohtalainen	<p>Potentiaalisia haitankärsijöitä jonkin verran. Jonkin verran herkkiä häiriintyviä kohteita (koulu, päiväkot, palvelutalo, sairaala) tai tärkeitä julkisia palveluja. Jonkin verran harrastus- ja virkistyskäyttöarvoa, osa viherverkkoa tai luontoalueita, vaihtoehtoisille alueille on jonkin verran matkaa. Alueella jonkin verran ympäristöhäiriöitä (melu, pöly, haju, liikenne) aiheuttavia toimintoja.</p> <p>Ympäristön muutostila on ajoittaista. Hanke herättää jonkin verran ristiriitoja, huolta tai toiveita. Yhteisön sopeutumiskyky on kohtuullinen. Alueella on joitakin kulttuurisia, maisemallisia tai elinkeinoelämälle hyödyllisiä ominaisuuksia. Hankkeella ei ole merkittävästi ristiriitaisia intressejä matkailun tai muun elinkeinoelämän kanssa.</p>
Suuri	<p>Paljo potentiaalisia haitankärsijöitä. Lähellä on runsaasti herkkiä häiriintyviä kohteita (koulu, päiväkot, palvelutalo, sairaala). Merkittävä harrastus- tai virkistyskäyttöarvo, olennainen osa viherverkkoa. Vaihtoehtoisille alueille on hankala päästä. Alueella ei lainkaan ympäristöhäiriöitä (kuten melu, pöly, haju, liikenne).</p> <p>Melko rauhallinen, jonkin aikaa muuttumattomana säilynyt ympäristö. Hanke herättää ristiriitoja, yleistä huolta tai toiveita. Yhteisön sopeutumiskyky on kohtalainen. Alueella on ainutkertaisia kulttuurisia, maisemallisia tai elinkeinoelämälle välttämättömiä ominaisuuksia. Hankkeella on esim. matkailun tai muun elinkeinoelämän kanssa ristiriitaisia intressejä.</p>
Erittäin suuri	<p>Erittäin paljon potentiaalisia haitankärsijöitä. Lähellä on runsaasti herkkiä häiriintyviä kohteita (koulu, päiväkot, palvelutalo, sairaala). Merkittävä harrastus- tai virkistyskäyttöarvo, olennainen osa viherverkkoa. Lähialueelle ei ole vaihtoehtoisia virkistysalueita. Alueella ei lainkaan ympäristöhäiriöitä (melu, pöly, haju, liikenne) aiheuttavia toimintoja.</p> <p>Ympäristö on rauhallinen ja säilynyt pitkään muuttumattomana. Hanke herättää paljon ristiriitoja, yleistä huolta tai toiveita. Yhteisön sopeutumiskyky on heikko. Alueella on ainutkertaisia kulttuurisia, maisemallisia tai elinkeinoelämälle välttämättömiä ominaisuuksia. Hankkeella on esim. matkailun tai muun elinkeinoelämän kanssa ristiriitaisia intressejä.</p>

Taulukko 5-2. Ihmisten elinoloihin ja asuinviihtyvyyteen kohdistuvien muutosten suuruus.

Erittäin suuri ++++	Myönteiset muutokset (esim. melu, liikenne, maisema) parantavat erittäin paljon asumista ja liikkumista tai harrastus- ja virkistyskäyttöä tai kohdistuvat hyvin tärkeiksi koettuihin asioihin. Muutokset ovat erittäin laaja-alaisia tai erittäin pitkäaikaisia tai pysyviä, palautumattomia. Muutokset tuovat alueelle kokonaan uusia toimintoja, edistävät totuttuja tapoja tai poistavat huomattavia esteitä. Muutokset lisäävät selvästi yhteisöllisyyttä tai vähentävät eriarvoistumista.
Suuri +++	Myönteiset muutokset (esim. melu, liikenne, maisema) parantavat selvästi asumista ja liikkumista tai harrastus- ja virkistyskäyttöä tai kohdistuvat tärkeiksi koettuihin asioihin. Muutokset ovat laaja-alaisia tai pitkäaikaisia tai pysyviä, hitaasti palautuvia, säännöllisiä tai jatkuvia. Muutokset tuovat alueelle uutta toimintaa, edistävät jonkin verran totuttuja toimintoja tai poistavat esteitä. Muutokset lisäävät yhteisöllisyyttä tai vähentävät eriarvoistumista.
Kohtalainen ++	Myönteiset muutokset (esim. melu, liikenne, maisema) parantavat kohtalaisesti asumista ja liikkumista tai harrastus- ja virkistyskäyttöä. Muutokset ovat kohtalaisella alueella. Ne saattavat aiheuttaa pidempikestoisiakin muutoksia. Vaikutus on osin palautuva tai ajoittainen. Muutokset edistävät vähän totuttuja toimintoja alueella tai mahdollistavat uusia tapoja tai toimintoja. Muutokset lisäävät yhteisöllisyyttä tai vähentävät eriarvoistumista jonkin verran.
Vähäinen +	Myönteiset muutokset (esim. melu, liikenne, maisema) parantavat vähäisesti asumista ja liikkumista tai harrastus- ja virkistyskäyttöä tai kohdistuvat vähemmän tärkeiksi koettuihin asioihin. Muutokset ovat suppealla alueella ja lyhytaikaisia. Tilanne palautuu ennalleen, kun vaikutus lakkaa. Muutokset eivät heikennä totuttuja tapoja tai toimintoja. Muutokset eivät lisää yhteisöllisyyttä tai aiheuta eriarvoistumista.

Ei vaikutusta	Asuin- ja elinympäristö pysyvät ennallaan
Vähäinen -	Kielteiset muutokset (esim. melu, liikenne, maisema) haittaavat vähäisesti asumista ja liikkumista tai harrastus- ja virkistyskäyttöä tai kohdistuvat vähemmän tärkeäksi koettuihin asioihin. Muutokset ovat suppealla alueella ja lyhytaikaisia. Tilanne palautuu ennalleen, kun vaikutus lakkaa. Vähäisiä kielteisiä muutoksia totuttuihin tapoihin tai toimintoihin. Hanke herättää vähäisesti ristiriitoja tai huolia. Muutokset eivät vielä vähennä yhteisöllisyyttä tai aiheuta eriarvoistumista.
Kohtalainen --	Kielteiset muutokset (esim. melu, liikenne, maisema) haittaavat jonkin verran asumista ja liikkumista tai harrastus- ja virkistyskäyttöä. Muutokset ovat kohtalaisella alueella. Ne saattavat aiheuttaa pitkäkestoisikin muutoksia. Vaikutus on osin palautuva tai ajoittainen. Totutut tavat tai reitit voivat muuttua tai pidentyä, mutta muutokset eivät estä toimintoja. Hanke herättää jonkin verran ristiriitoja tai huolia. Muutokset vähentävät yhteisöllisyyttä jonkin verran tai aiheuttavat vähän eriarvoistumista.
Suuri ---	Kielteiset muutokset (esim. melu, liikenne, maisema) haittaavat selvästi asumista ja liikkumista tai harrastus- ja virkistyskäyttöä tai kohdistuvat tärkeiksi koettuihin asioihin. Kielteiset muutokset ovat laaja-alaisia tai pitkäaikaisia tai pysyviä, hitaasti palautuvia, säännöllisiä tai jatkuvia. Muutokset haittaavat totuttuja toimintoja tai aiheuttavat estevaikutusta. Hanke herättää paljon ristiriitoja ja yleistä huolta. Muutokset vähentävät yhteisöllisyyttä tai aiheuttavat eriarvoistumista.
Erittäin suuri ----	Kielteiset muutokset (esim. melu, liikenne, maisema) haittaavat erittäin paljon asumista ja liikkumista tai harrastus- ja virkistyskäyttöä tai kohdistuvat hyvin tärkeiksi koettuihin asioihin. Kielteiset muutokset ovat erittäin laaja-alaisia tai erittäin pitkäaikaisia tai pysyviä, palautumattomia. Muutokset estävät totuttuja toimintoja tai aiheuttavat huomattavaa estevaikutusta. Hanke herättää erittäin paljon ristiriitoja ja yleistä huolta. Muutokset vähentävät selvästi yhteisöllisyyttä tai aiheuttavat selvästi eriarvoistumista.

6. ELINKEINOT, PALVELUT JA TYÖLLISYYS

Taulukko 6-1. Vaikutuskohteen herkkyyt.

Vähäinen	Alueella on vähäisesti elinkeinoelämää palvelevia ominaisuuksia. Hankealueen elinkeinot ja toimijat eivät ole riippuvaisia liikenneyhteyksistä tai hankkeen vaatimista maa-alueista. Alueen elinkeinot eivät ole herkkiä ympäristöhäiriöille (melu, pöly, haju, liikenne). Alueen työttömyys on vähäinen.
Kohtalainen	Alueella on jonkin verran elinkeinoelämää palvelevia ominaisuuksia. Hankealueen elinkeinot ja toimijat ovat jonkin verran riippuvaisia liikenneyhteyksistä tai hankkeen vaatimista maa-alueista. Alueen elinkeinot ovat jossain määrin herkkiä ympäristöhäiriöille (melu, pöly, haju, liikenne). Alueen työttömyys on kohtalainen.
Suuri	Alueella on paljon elinkeinoelämää palvelevia ominaisuuksia. Hankealueen elinkeinot ja toimijat ovat riippuvaisia liikenneyhteyksistä tai hankkeen vaatimista maa-alueista. Alueen elinkeinot ovat herkkiä ympäristöhäiriöille (melu, pöly, haju, liikenne). Alueen työttömyys on merkittävällä tasolla.
Erittäin suuri	Alueella on ainutkertaisia elinkeinoelämälle välttämättömiä ominaisuuksia. Hankealueen elinkeinot ja toimijat ovat erittäin riippuvaisia liikenneyhteyksistä tai hankkeen vaatimista maa-alueista. Alueen elinkeinot ovat erittäin herkkiä ympäristöhäiriöille (melu, pöly, haju, liikenne). Alueen työttömyys on merkittävällä tasolla.

Taulukko 6-2. Elinkeinoelämään, palveluihin ja työllisyyteen kohdistuvien muutosten suuruus.

Erittäin suuri + + + +	Parantaa erittäin paljon paikallisten yritysten kannattavuutta toimintaedellytyksiä, kuten yritysten liikenneyhteyksiä ja saavutettavuutta. Muutokset pitkäaikaisia tai pysyviä, palautumattomia. Hanke tuo alueelle kokonaan uusia toimintoja, edistää huomattavasti yritysten nykyistä toimintaa tai poistaa huomattavia esteitä. Hanke parantaa huomattavasti alueellista ja valtakunnallista työllisyyttä.
Suuri + + +	Parantaa suuresti paikallisten yritysten kannattavuutta ja toimintaedellytyksiä, kuten yritysten liikenneyhteyksiä ja saavutettavuutta. Hanke tuo alueelle paljon uutta toimintaa, edistää jonkin verran yritysten nykyistä toimintaa tai poistaa jonkin verran esteitä. Hanke parantaa huomattavasti alueen työllisyyttä. Muutokset ovat pitkäaikaisia tai pysyviä, hitaasti palautuvia, säännöllisiä tai jatkuvia.
Kohtalainen + +	Parantaa jonkin verran paikallisten yritysten kannattavuutta ja toimintaedellytyksiä, kuten yritysten liikenneyhteyksiä ja saavutettavuutta. Hanke tuo alueelle uutta toimintaa, edistää vähän yritysten nykyistä toimintaa tai poistaa vähän esteitä. Hanke parantaa jonkin verran alueen työllisyyttä. Muutokset saattavat aiheuttaa pidempikestoisiakin muutoksia. Vaikutus on osin palautuva tai ajoittainen.
Vähäinen +	Hanke parantaa vähäisesti paikallisten yritysten kannattavuutta ja toimintaedellytyksiä, kuten yritysten liikenneyhteyksiä ja saavutettavuutta. Hanke tukee alueen nykyistä toimintaa. Hanke parantaa vähäisesti alueen työllisyyttä. Muutokset ovat lyhytaikaisia.
Ei vaikutusta	Yritysten toimintaedellytykset pysyvät ennallaan. Alueen työllisyys pysyy ennallaan.
Vähäinen -	Heikentää vähän paikallisten yritysten kannattavuutta ja toimintaedellytyksiä, kuten yritysten liikenneyhteyksiä ja saavutettavuutta. Hanke heikentää vähäisesti alueen työllisyyttä. Muutokset nykyiseen toimintaan ovat vähäisiä tai lyhytaikaisia. Muutokset herättävät elinkeinoelämässä vähäisesti ristiriitoja tai huolia.
Kohtalainen - -	Heikentää jonkin verran paikallisten yritysten kannattavuutta ja toimintaedellytyksiä, kuten yritysten liikenneyhteyksiä ja saavutettavuutta. Hanke voi muuttaa nykyistä toimintaa, mutta ei estä sitä. Hanke heikentää jonkin verran alueen työllisyyttä. Muutokset ovat melko pitkäkestoisia. Muutokset aiheuttavat elinkeinoelämässä jonkin verran ristiriitoja tai huolia.
Suuri - - -	Heikentää paljon paikallisten yritysten kannattavuutta ja toimintaedellytyksiä, kuten yritysten liikenneyhteyksiä ja saavutettavuutta. Hanke haittaa nykyistä toimintaa tai aiheuttaa sille esteitä. Muutokset ovat pitkäaikaisia tai pysyviä, hitaasti palautuvia. Hanke heikentää huomattavasti alueen työllisyyttä. Muutokset aiheuttavat elinkeinoelämässä paljon ristiriitoja tai huolia.
Erittäin suuri - - - -	Heikentää erittäin paljon paikallisten yritysten kannattavuutta ja toimintaedellytyksiä, kuten yritysten liikenneyhteyksiä ja saavutettavuutta. Hanke haittaa huomattavasti nykyistä toimintaa tai estää sen. Muutokset ovat pysyviä ja palautumattomia. Hanke heikentää huomattavasti alueellista ja valtakunnallista työllisyyttä. Muutokset aiheuttavat elinkeinoelämässä erittäin paljon ristiriitoja tai huolia.

7. MAA- JA KALLIOPERÄ

Taulukko 7-1. Maa- ja kallioperän herkkyyden kriteerit

Vähäinen	Kohde on pääosin kallio- tai moreenialuetta, ja maaperä ominaisuuksiltaan rakentamiseen soveltuvaa. Alueen maa- ja kallioperässä ei esiinny erityispiirteitä ja kohde on jo nykytilassa muokattua. Vaikutusalueella ei sijaitse valtakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaita geologisia kohteita.
Kohtalainen	Kohde on pääosin moreenialuetta, ja maaperä osittain ominaisuuksiltaan rakentamiseen soveltuvaa. Alueen maa- ja kallioperässä ei esiinny merkittäviä erityispiirteitä, ja kohde on jo osittain nykytilassa muokattua. Vaikutusalueella ei sijaitse arvokkaita geologisia kohteita tai niiden arvo on paikallinen (arvoluokka 5–6).
Suuri	Kohde on moreeni- ja savikkoaluetta, ja maaperä on osittain ominaisuuksiltaan heikosti rakentamiseen soveltuvaa. Alueen maa- ja kallioperässä esiintyy joitakin erityispiirteitä tai kohde on osittain nykytilassa muokkaamatonta. Vaikutusalueella sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaita geologisia kohteita (arvoluokka 3–4).
Erittäin suuri	Kohde on savikkoaluetta, ja maaperä ominaisuuksiltaan heikosti rakentamiseen soveltuvaa. Alueen maa- ja kallioperässä esiintyy erityispiirteitä tai kohde on nykytilassa muokkaamatonta. Vaikutusalueella sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaita geologisia kohteita (arvoluokka 1–2).

Taulukko 7-2. Maa- ja kallioperään kohdistuvien muutosten suuruuden määrittäminen.

Erittäin suuri + + + +	Hanke on ylijäämäinen. Ylijääviä kivi- ja maa-aineksia voidaan hyödyntää lähialueen muussa rakentamisessa paikkaamaan alueellista maa- ja kiviainespulaa. Kohteen tila paranee huomattavasti tai laaja-alaisesti.
Suuri + + +	Hanke on jonkin verran ylijäämäinen tai massatasapainossa. Ylijääviä maa- tai kiviaineksia voidaan hyödyntää lähialueen muussa rakentamisessa paikkaamassa alueellista maa- tai kiviainespulaa. Kohteen tila paranee kohtalaisesti.
Kohtalainen + +	Hanke on hieman ylijäämäinen tai massatasapainossa. Ylijääviä maa- tai kiviaineksia voidaan hyödyntää lähialueen muussa rakentamisessa paikkaamassa alueellista maa- tai kiviainespulaa. Muokattava ala on kohtalainen ja kohteen tila paranee vähän.
Vähäinen +	Hanke on massatasapainossa. Muokattava ala on pieni ja kohteen tila paranee vähän.
Ei vaikutusta	Hankkeesta ei aiheudu suoria tai välillisiä vaikutuksia alueen tai ulkopuoliseen maa- ja kallioperään.
Vähäinen -	Hankkeen toteuttamiseksi alueen maa- ja kallioperää tarvitsee muokata vain vähän. Hanke on hieman alijäämäinen. Tarvittavat maa- ja/tai kiviainekset voidaan hankkia lähietäisyydeltä tai niitä tarvitaan vähän. Maa- tai kallioperään kohdistuu vain vähäisiä päästöjä. Kohteen tila heikkenee vähäisesti.
Kohtalainen - -	Hankkeen toteuttamiseksi alueen maa- ja kallioperää tarvitsee muokata kohtalaisesti. Hanke on alijäämäinen. Tarvittavat maa- ja/tai kiviainekset voidaan hankkia lähietäisyydeltä tai niitä tarvitaan kohtalaisesti. Maa- tai kallioperään kohdistuu kohtalaisesti päästöjä. Kohteen tila heikkenee jonkin verran.
Suuri - - -	Hankkeen toteuttamiseksi alueen maa- ja kallioperää tarvitsee muokata merkittävästi. Hanke on selvästi alijäämäinen. Tarvittavat maa- ja/tai kiviainekset voidaan hankkia kohtalaiselta etäisyydeltä ja niitä tarvitaan paljon. Maa- tai kallioperään kohdistuu suuria päästöjä. Kohteen tila heikkenee huomattavasti.
Erittäin suuri - - - -	Hankkeen toteuttamiseksi alueen maa- ja kallioperää tarvitsee muokata laaja-alaisesti. Hanke on suuresti alijäämäinen. Tarvittavat maa- ja/tai kiviainekset joudutaan hankkimaan kaukaa ja niitä tarvitaan paljon. Maa- tai kallioperään kohdistuu merkittäviä päästöjä. Kohteen tila heikkenee merkittävästi tai se tuhoutuu.

8. MELU

Taulukko 8-1. Ympäristön herkkyys meluvaikutuksille.

Vähäinen	Alueella on paljon melua synnyttävää toimintaa tai alue on muutoin melun vaikutusalueella, melutaso ylittää ohjearvon. Alueella ei ole melulle herkkiä kohteita kuten asutusta, loma-asuntoja, kouluja tai päiväkoteja tai luonnonsuojelualueita eikä alue ole virkistyskäytössä.
Kohtalainen	Alueella on jonkin verran melua synnyttävää toimintaa tai alue on muutoin melun vaikutusalueella. Alueella on jonkin verran asutusta, mutta ei melulle erityisen herkkiä kohteita kuten kouluja ja päiväkoteja eikä aluetta käytetä virkistäytymiseen.
Suuri	Alueella on vain vähän melua synnyttävää toimintaa eikä alue ole muualta tulevan melun vaikutusalueella. Alueella on melko paljon asutusta tai loma-asuntoja sekä melulle erityisen herkkiä kohteita kuten kouluja, ja päiväkoteja tai aluetta käytetään virkistäytymiseen.
Erittäin suuri	Alueella ei ole nykyisin melua synnyttävää toimintaa ja alue on melko hiljainen. Alueella on runsaasti asutusta ja loma-asuntoja sekä melulle erityisen herkkiä kohteita kuten kouluja ja päiväkoteja. Alue on tärkeä virkistyskäytössä.

Taulukko 8-2. Melutason muutosten suuruus.

Erittäin suuri + + + +	Hankkeen aiheuttama alentuma melutasossa on erittäin suuri (>10 dB). Hanke pienentää merkittävästi melutasoja ympäristössä tai hankkeen ansiosta melutaso alenee häiriintyvissä kohteissa paljon ohje- tai raja-arvojen alle. Erittäin suuri määrä asukkaita saadaan suojattua ohjearvojen alle.
Suuri + + +	Hankkeen aiheuttama alentuma melutasossa on suuri. Hanke pienentää merkittävästi melutasoja ympäristössä tai hankkeen ansiosta melutaso alenee häiriintyvissä kohteissa ohje- tai raja-arvojen tasalle tai alle. Suuri määrä asukkaita saadaan suojattua melulta ohjearvojen alle.
Kohtalainen + +	Hanke alentaa melutasoja ympäristössä jonkin verran eli hankkeen aiheuttama myönteinen muutos melutasossa on kohtalainen. Jonkin verran asukkaita saadaan suojattua melulta ohjearvojen alle.
Vähäinen +	Hankkeen aiheuttama melutason aleneminen on vähäinen tai olematon.
Ei vaikutusta	Ei vaikutusta melutasoon
Vähäinen -	Hankkeen aiheuttama melutason kasvu on vähäinen tai olematon. Hanke ei aiheuta melutason ohje- tai raja-arvojen ylittymistä.
Kohtalainen - -	Hankkeen aiheuttama melutason kasvu on kohtalainen, eikä hanke aiheuta melutason ohje- tai raja-arvojen ylittymistä tai hankkeen aiheuttama kasvu melutasossa on vähäinen, mutta hanke saattaa aiheuttaa melutason ohjearvojen ylittymisen lievästi. Ohjearvot ylittävän melun alueille sijoittuvien asukkaiden määrä kasvaa jonkin verran.
Suuri - - -	Hankkeen aiheuttama melutason kasvu on suuri. Hanke aiheuttaa melutason ohje- tai raja-arvojen ylittymisen. Ohjearvot ylittävän melun alueille sijoittuvien asukkaiden määrä kasvaa paljon.
Erittäin suuri - - - -	Hankkeen aiheuttama melutason kasvu on erittäin suuri. Hanke aiheuttaa melutason ohje- tai raja-arvojen hyvin suuren ylittymisen (>10 dB). Ohjearvot ylittävän melun alueille sijoittuvien asukkaiden määrä kasvaa erittäin paljon.

9. ILMANLAATU

Taulukko 9-1. Ympäristön herkkyys ilmanlaadun muutoksille.

Vähäinen	Kohde/alue on vähemmän tärkeä tai vähäisessä määrin herkkä muutoksille ilmanlaadun osalta tai alueella vain vähän herkkiä kohteita.
Kohtalainen	Kohde/alue on kohtalaisen tärkeä tai kohtalaisen herkkä muutoksille ilmanlaadun vaikutuksen osalta tai alueella jonkin verran herkkiä kohteita.
Suuri	Kohde/alue on tärkeä tai herkkä muutoksille ilmanlaadussa tai alueella runsaasti herkkiä kohteita.
Erittäin suuri	Kohde/alue on erittäin tärkeä tai erittäin herkkä muutoksille ilmanlaadun osalta tai alueella runsaasti herkkiä kohteita.

Taulukko 9-2. Ilmanlaatuun kohdistuvien muutosten suuruuden määrittäminen.

Erittäin suuri + + + +	Merkittävästi haitannut ilmanlaatuongelma saadaan loppumaan kokonaan hankkeen vaikutuksesta. Haitalliset päästöt ilmaan loppuvat lähes kokonaan, tai pienenevät erittäin paljon.
Suuri + + +	Alueen ilmanlaatu paranee merkittävästi esimerkiksi toimintojen siirtymisen ja liikennöintireittien muutosten johdosta. Ohje ja raja-arvot alittuvat selvästi. Haitalliset päästöt ilmaan pienenevät paljon.
Kohtalainen + +	Alueen ilmanlaatu paranee kohtalaisesti esimerkiksi toimintojen siirtymisen ja liikennöintireittien muutosten johdosta. Ohje ja raja-arvot alittuvat. Haitalliset päästöt ilmaan pienenevät melko paljon.
Vähäinen +	Alueen ilmanlaatu paranee hieman esimerkiksi toimintojen siirtymisen ja liikennöintireittien muutosten johdosta. Ohje ja raja-arvot pääosin täyttyvät. Haitalliset päästöt ilmaan pienenevät hieman.
Ei vaikutusta	Alueen ilmanlaadussa ei tapahdu muutosta nykytilanteeseen nähden. Päästömäärissä ei tapahdu oleellisia muutoksia.
Vähäinen -	Ilman epäpuhtauspitoisuudet kasvavat vähäisesti. Ohje- ja raja-arvot eivät ylity. Haitalliset päästöt ilmaan lisääntyvät hieman.
Kohtalainen - -	Ilman epäpuhtauspitoisuudet kasvavat melko paljon. Ohje- ja raja-arvot eivät ylity, mutta niitä vastaavat pitoisuudet voivat ajoittain ylittyä. Haitalliset päästöt ilmaan lisääntyvät melko paljon.
Suuri - - -	Ilman epäpuhtauspitoisuudet kasvavat paljon. Ohje- ja raja-arvot voivat ylittyä. Haitalliset päästöt ilmaan lisääntyvät paljon.
Erittäin suuri - - - -	Ilman epäpuhtauspitoisuudet kasvavat erittäin paljon. Ohje ja raja-arvot voivat ylittyä toistuvasti. Haitalliset päästöt ilmaan lisääntyvät erittäin paljon.

10. YHDYSKUNTARAKENNE JA MAANKÄYTTÖ

Taulukko 10-1. Yhdyskuntarakenteen ja maankäytön herkkyyden.

Vähäinen	Alue, jolla ei sijaitse häiriintyviä toimintoja tai niitä on vain vähän, esim. alue on teollisuus- tai metsätalouskäytössä. Alueella on vain vähän asutusta, virkistyskäyttöä, arvokkaita luontokohteita tai muita häiriöille herkkiä toimintoja. Hankealueen kaavoitus on suunnitellun hankkeen mukaista. Vaikutusaluetta ei ole kaavoitettu herkkään maankäyttöön kuten loma-asumiseen, virkistyskäyttöön tai suojeluun, ja vaikutusalueen kaavoitus ei rajoita suunnitellun hankkeen toimintaa.
Kohtalainen	Ennestään rakennetut alueet, joissa jonkin verran asutusta; ennestään rakentamattomat alueet, joilla on jonkin verran melu- tai muita häiriöitä; alueet, joilla virkistysalueita on runsaasti ja/tai virkistysreitit ovat helposti korvattavissa toisilla. Hanke- tai vaikutusalueella on paikallisesti tai alueellisesti merkittäviä maisema-, kulttuuri- tai luontokohteita. Hankealuetta ei ole kaavoitettu, tai kaavoitus ei ole täysin suunnitellun hankkeen mukaista.
Suuri	Alue, jolla sijaitsee häiriintyviä toimintoja suhteessa uusiin toimintoihin, kuten runsaasti asutusta ja/tai paljon käytettyjä virkistys- tai matkailukohteita. Hanke- tai vaikutusalueella on alueellisesti tai valtakunnallisesti merkittäviä maisema-, kulttuuri- tai luontokohteita. Hanke- tai vaikutusalue on kaavoitettu vaikutuksille herkkään maankäyttöön, kuten asumiseen, virkistyskäyttöön tai suojeluun.
Erittäin suuri	Hanke- tai vaikutusalueella on tiheää asutusta (asuinalueita, kerrostaloalueita) ja runsaasti herkkiä kohteita kuten kouluja, päiväkotia ja hoitolaitoksia. Hanke- tai vaikutusalueella on valtakunnallisesti merkittäviä maisema-, kulttuuri- tai luontokohteita, esim. kansallispuistoja ja suojelualueita. Hanke- tai vaikutusalue on kaavoitettu erittäin herkkään maankäyttöön.

Taulukko 10-2. Yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön kohdistuvien muutosten suuruus.

Erittäin suuri +++	Hanke vaikuttaa erittäin myönteisesti yhdyskuntarakenteeseen. Muutoksen tuoma toimintojen luonne on nykyisen maankäytön kannalta myönteistä ja vaikutus pysyvää. Hanke tukeutuu nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen ja toteuttaa maankäytölle asetetut tavoitteet. Muutos mahdollistaa ympäristöön suunniteltujen alueiden ja kaavojen toteuttamisen. Vaikutus ulottuu usean maakunnan alueelle tai jopa kansainvälisesti rajat ylittäen.
Suuri ++	Hanke vaikuttaa merkittävän myönteisesti yhdyskuntarakenteeseen. Muutoksen tuoma toimintojen luonne on nykyisen maankäytön kannalta myönteistä ja vaikutus pysyvää. Hanke tukeutuu nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen ja toteuttaa maankäytölle asetetut tavoitteet. Muutos mahdollistaa ympäristöön suunniteltujen alueiden ja kaavojen toteuttamisen. Vaikutus on maakunnallinen.
Kohtalainen ++	Hanke vaikuttaa myönteisesti yhdyskuntarakenteeseen. Muutoksen tuoma toimintojen luonne on nykyisen maankäytön kannalta myönteistä ja vaikutus pitkäkestoista. Hanke tukeutuu pääosin nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen ja toteuttaa pääosin maankäytölle asetettuja tavoitteita. Muutos mahdollistaa ympäristön suunnitelmien ja kaavojen toteuttamisen. Vaikutus on kunnallinen tai seudullinen.
Vähäinen +	Hanke vaikuttaa vähäisessä määrin myönteisesti yhdyskuntarakenteeseen. Muutoksen tuoma toimintojen luonne on nykyisen maankäytön kannalta myönteistä, mutta vaikutus väliaikaista. Hanke tukeutuu jossain määrin nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen ja toteuttaa vähäisessä määrin maankäytölle asetettuja tavoitteita. Suunnitelma tukee voimassa olevissa kaavoissa osoitetun maankäyttöratkaisun toteuttamista tai ei ole kaavojen kanssa ristiriidassa. Muutos mahdollistaa lähiympäristön suunnitelmien ja kaavojen toteuttamisen. Vaikutus on paikallinen (lähiympäristö) tai kunnallinen.
Ei vaikutusta	Vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön ei muodostu.
Vähäinen -	Hanke vaikuttaa vähäisessä määrin haitallisesti yhdyskuntarakenteeseen. Muutoksen tuoma toimintojen luonne on nykyisen maankäytön kannalta kielteistä ja lyhytkestoista. Vaikutus on paikallinen. Muutos estää vähäisessä määrin alueelle tai sen ympäristöön suunniteltujen toimintojen toteuttamisen. Toiminta on linjassa tai poikkeaa jonkin verran lainvoimaisista ja/tai vireillä olevista kaavoista. Muutos aiheuttaa vähäisiä kaavamuutoksia. Vaikutus on paikallinen (lähiympäristö) tai kunnallinen.
Kohtalainen --	Hanke vaikuttaa haitallisesti yhdyskuntarakenteeseen. Muutoksen tuoma toimintojen luonne on nykyisen maankäytön kannalta kielteistä ja melko pitkäkestoista. Vaikutus on kunnallinen. Muutos estää osin alueelle tai sen ympäristöön suunniteltujen toimintojen toteuttamisen. Muutos aiheuttaa yleiskaavan tai yleiskaavamuutoksen laatimista. Vaikutus on kunnallinen tai seudullinen.
Suuri ---	Hanke vaikuttaa merkittävän haitallisesti yhdyskuntarakenteeseen. Muutoksen tuoma toimintojen luonne on nykyisen maankäytön kannalta kielteistä ja pysyvää. Vaikutus on maakunnallinen. Muutos estää alueelle tai sen ympäristöön aikaisemmin suunniteltujen toimintojen toteuttamisen.

	Muutos edellyttää kaavan laatimista tai muuttamista maakuntakaavatasolla. Vaikutus on maakunnallinen.
Erittäin suuri - - - -	Hanke vaikuttaa erittäin haitallisesti yhdyskuntarakenteeseen. Muutos estää alueelle tai sen ympäristöön aikaisemmin suunniteltujen toimintojen toteuttamisen. Vaikutus ulottuu usean maakunnan alueelle tai jopa kansainvälisesti rajat ylittäen. Muutos edellyttää kaavan laatimista tai muuttamista yleiskaava- ja maakuntakaavatasolla. Muutoksen tuoma toimintojen luonne on kielteistä ja pysyvää. Vaikutus ulottuu usean maakunnan alueelle tai jopa kansainvälisesti rajat ylittäen.

11. LIIKENNE

Taulukko 11-1. Vaikutuskohteen liikenteellinen herkkyy.

Vähäinen	Liikenteen sujuvuus on koko vuorokauden ajan hyvä ja tien kapasiteetti riittää suurellekin liikenteen kasvulle. Liittymätyypit ja -tiheys ovat tietyypin mukaiset. Tiellä on tapahtunut keskimääräistä vähemmän onnettomuuksia. Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet ovat hyvät.
Kohtalainen	Liikenteen sujuvuus on pääosin hyvä. Ruuhkatuntien aikana voi esiintyä lyhytkestoisia sujuvuusongelmia, mutta ruuhkautuminen on kuitenkin hyväksyttävällä tasolla. Tien kapasiteetti riittää kohtalaiselle liikenteen kasvulle. Tien onnettomuusmäärä on tavanomainen. Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet ovat kohtalaiset. Paikallisesti tärkeä tie/reitti. Jonkin verran häiriintyviä kohteita, kuten kouluja, päiväkoteja tai loma-asuntoja.
Suuri	Liikenteen sujuvuus on tyydyttävä/välttävä ja sujuvuusongelmia esiintyy usein. Tien kapasiteetti mahdollistaa vain vähäisen liikenteen kasvun. Tiellä on tapahtunut onnettomuuksia tavanomaista enemmän. Tie on raskaan liikenteen osuuteen tai liikennemääriin nähden kapea. Lisäliikenne vaikeuttaisi suuresti liikenteen sujuvuutta Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet ovat tyydyttävät/välttävät. Maakunnallisesti tärkeä tie/reitti.
Erittäin suuri	Liikenteen sujuvuus on huono koko vuorokauden ajan, eikä tien kapasiteetti mahdollista liikenteen kasvua. Tiellä on tapahtunut huomattavan paljon onnettomuuksia. Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet ovat huonot. Valtakunnallisesti tärkeä pitkämatkaisen liikenteen reitti.

Taulukko 11-2. Liikenteellisten muutosten suuruus.

Erittäin suuri + + + +	Liikennejärjestelyt parantavat liikenneturvallisuutta tai liikenteen sujuvuutta erittäin paljon. Liikenneturvallisuuden osalta tieliikenneonnettomuuksissa menehtyvien henkilöiden määrä vähenee nollaan. Liikenteen sujuvuus paranee niin, että valtatiellä ajonopeus on kaikissa olosuhteissa 100 km/h ja raskaalle liikenteelle ei aiheudu hidasteita. Palvelutason muutos on useita luokkatasoja sujuvampaan suuntaan, esimerkiksi D -> A. Paikallisten liikenneyhteyksien selkeys ja turvallisuus paranee erittäin selvästi ja niiden liikennemäärät vähenevät viidesosaan. Jalankululle ja pyöräilylle muodostuu nykyistä selvästi parempia yhteyksiä niin, että liikkuminen koko suunnittelualueella on turvallista ja sujuvaa. Edellytykset pyöräilyn kasvulle ovat otolliset.
Suuri + + +	Liikennejärjestelyt parantavat liikenneturvallisuutta tai liikenteen sujuvuutta paljon. Liikenneturvallisuuden osalta henkilövahinko-onnettomuuksien määrä vähenee laskennallisesti noin 50 %. Liikenteen sujuvuus paranee niin, että valtatiellä ajonopeus on lähes kaikissa olosuhteissa 100 km/h ja raskaalle liikenteelle aiheutuu viivytystä vain huonoimmilla ajokeleillä tai ruuhkaisimpina hetkinä. Palvelutason muutos on muutamia luokkatasoja, ruuhkaisina hetkinä 1-2 tasoa. Paikallisten liikenneyhteyksien selkeys ja turvallisuus paranee selvästi ja niiden liikennemäärät vähenevät neljäsosaan. Jalankululle ja pyöräilylle muodostuu uusia yhteyksiä niin, että liikkuminen koko suunnittelualueella on turvallista ja kohtuullisen sujuvaa. Edellytykset pyöräilyn kasvulle ovat hyvät.
Kohtalainen + +	Liikennejärjestelyt parantavat liikenneturvallisuutta tai liikenteen sujuvuutta jonkin verran. Liikenneturvallisuuden osalta henkilövahinko-onnettomuuksien määrä vähenee laskennallisesti noin 30 %. Liikenteen sujuvuus paranee niin, että valtatiellä ajonopeudet kasvavat jonkin verran ja raskaalle liikenteelle aiheutuu viivytystä päivittäin, mutta kuitenkin ennustettavasti. Palvelutason muutos on 1-2 luokkatasoa. Paikallisten liikenneyhteyksien selkeys ja turvallisuus paranee jonkin verran ja niiden liikennemäärät vähenevät kolmasosaan. Jalankululle ja pyöräilylle muodostuu uusia yhteyksiä niin, että liikkuminen koko suunnittelualan vilkkaimmilla jaksoilla on turvallista ja sujuvaa. Edellytykset pyöräilyn kasvulle ovat kohtuulliset.
Vähäinen +	Liikennejärjestelyt parantavat liikenneturvallisuutta tai liikenteen sujuvuutta vain vähän. Liikenneturvallisuuden osalta henkilövahinko-onnettomuuksien määrä vähenee laskennallisesti noin 10 %. Liikenteen sujuvuus paranee niin, että valtatiellä ajonopeus kasvaa vähäisen liikenteen aikana vähän ja vilkkaina aikoina vain vähän. Raskaalle liikenteelle aiheutuu viivytystä. Palvelutason muutos on 0-1 luokkaa. Paikallisten liikenneyhteyksien selkeys ja turvallisuus paranee vähän ja niiden liikennemäärät vähenevät puoleen. Jalankululle ja pyöräilylle muodostuu uusia yhteyksiä, mutta paikoin liikkuminen on turvatonta ja pyöräilyn lisääntymiselle ei ole kunnollisia edellytyksiä.
Ei vaikutusta	Liikennejärjestelyillä ei ole vaikutusta liikkumisen turvallisuuteen, sujuvuuteen tai liikenneyhteyksiin.
Vähäinen -	Liikennejärjestelyt heikentävät liikenneturvallisuutta tai liikenteen sujuvuutta vähän. Liikenneturvallisuuden osalta henkilövahinko-onnettomuuksien määrä kasvaa nykyisestä vähän. Liikenteen sujuvuus heikkenee niin, että valtatiellä ajonopeus pienenee hiukan ja raskaalle liikenteelle aiheutuu vähän viivytyksiä. Palvelutason muutos on 0-1 luokkaa huonompaan suuntaan. Paikallisten liikenneyhteyksien selkeys ja turvallisuus heikkenee vähän ja sujuvuudessa on puutteita ruuhka-aikoina. Liikennemäärät eivät juurikaan kasva.

	Jalankulun ja pyöräilyn yhteydet säilyvät pääosin, mutta niiden jatkuvuus ja turvallisuus heikkenee hieman.
Kohtalainen --	Liikennejärjestelyt heikentävät liikenneturvallisuutta tai liikenteen sujuvuutta jonkin verran. Liikenneturvallisuuden osalta henkilövahinko-onnettomuuksien määrä kasvaa nykyisestä 1,2-kertaisiksi. Liikenteen sujuvuus heikkenee niin, että valtatiellä ajonopeus pienenee jonkin verran ja raskaalle liikenteelle aiheutuu jonkin verran viivytyksiä. Palvelutason muutos on 1–2 luokkaa huonompaan suuntaan. Paikallisten liikenneyhteyksien selkeys ja turvallisuus heikkenee jonkin verran (varsinkin vähäliikenteisimmillä osilla puutteita) ja liikennemäärät lisääntyvät vähän. Jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien jatkuvuus ja turvallisuus heikkenee jonkin verran. Jalankulkijat ja pyöräilijät joutuvat liikkumaan kohtuullisen vilkkaan liikenteen seassa.
Suuri ---	Liikennejärjestelyt heikentävät liikenneturvallisuutta tai liikenteen sujuvuutta paljon. Liikenneturvallisuuden osalta henkilövahinko-onnettomuuksien määrä kasvaa nykyisestä 1,3-kertaisiksi. Liikenteen sujuvuus heikkenee niin, että valtatiellä ajonopeus alenee paljon ja raskaalle liikenteelle aiheutuu viivytyksiä. Palvelutason muutos on muutamia luokkatasoja huonompaan suuntaan. Paikallisten liikenneyhteyksien selkeys ja turvallisuus heikkenee selvästi (yhteydet ovat epäjatkuvia ja paikoin turvattomia) ja liikennemäärät lisääntyvät jonkin verran.
Erittäin suuri ----	Liikennejärjestelyt heikentävät liikenneturvallisuutta tai liikenteen sujuvuutta merkittävästi. Liikenneturvallisuuden osalta henkilövahinko-onnettomuuksien määrä kasvaa nykyisestä 1,5-kertaisiksi. Liikenteen sujuvuus heikkenee niin, että valtatiellä ajonopeus alenee merkittävästi ja raskaalle liikenteelle aiheutuu paljon viivytyksiä. Palvelutason muutos on useita luokkatasoja huonompaan suuntaan. Paikallisten liikenneyhteyksien selkeys ja turvallisuus heikkenee erittäin selvästi (yhteydet ovat epäjatkuvia ja turvattomia) ja liikennemäärät lisääntyvät paljon. Jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien jatkuvuus ja turvallisuus heikkenee erittäin selvästi. Jalankulkijat ja pyöräilijät joutuvat liikkumaan erittäin vilkkaan liikenteen seassa ilman Liikenneviraston ohjeiden perusteella tarvittavia erillisiä väyliä.

12. MAISEMA

Taulukko 12-1. Maiseman ja kulttuuriympäristön herkkyysskriteerit.

Herkkyyks	Lainsäädäntö, luokiteltu arvo: maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteet sekä -alueet perustuen lainsäädäntöön, ohjelmiin, kaavoitukseen ja erillisinventointeihin.	Yhteiskunnallinen merkitys: maisemallinen merkitys vakituiselle tai vapaa-ajan asumiselle, virkistyskäytölle, luonto- tai kulttuurimatkailulle.	Kyky sietää muutoksia: maisematyyppi ja maiseman luonne, ihmisen toiminnot maisemassa, ympäristön ajallinen luonne ja toimintojen jatkuvuus.	Kyky sietää muutoksia: maisemakuva, erityispiirteet, näkymäsektorit ja maamerkit.
Vähäinen	Ei luokiteltua arvoa	Ei merkitystä tai vähäinen maisemallinen merkitys pienelle joukolla ihmisiä.	Luonteeltaan teollinen tai tuotannollinen maisema, jossa ihmisen vaikutus on selvästi hallitsevaa . Esim. tehokkaasti rakennetut alueet ja energiantuotantoalueet, liikennealueet, teolliset alueet. Ympäristön ajallinen luonne on moderni tai teollinen.	Maisemakuva on pääosin rikkonainen ja epäyhtenäinen. Maisemassa on maisemavaurioita. Vaikutuskohteelta ei avaudu merkittäviä näkymiä suunniteltujen tuulivoimaloiden suuntaan. Vaikutuskohteella ei ole maamerkkejä. Vaikutuskohde ei ole seudun maiseman piirteiden tai identiteetin hahmottamisen kannalta erityinen.
Kohtalainen	Paikallinen tai maakunnallinen	Maisemallista merkitystä vakituiselle tai vapaa-ajan asumiselle, paikalliselle ja / tai maakunnalliselle virkistyskäytölle ja / tai maakunnalliselle luonto- tai kulttuurimatkailulle.	Maisema, jossa on ihmisen vaikutusta, mutta se ei ole luonteeltaan teollista . Esim. suurimittakaavaiset maatalousalueet, talousmetsät, voimakkaasti rakennetut matkailualueet. Ympäristön arvokkaat ominaispiirteet synnyttänyt tai arvokasta ympäristöä aiemmin leimannut toiminta on muuttunut tai muutoksessa.	Maisemakuva on paikoin epäyhtenäinen ja pääosin tavanomainen. Vaikutuskohteelta avautuu joitakin näkymiä suunniteltujen tuulivoimaloiden suuntaan. Vaikutuskohteella on maamerkkejä, mutta ei erityisen edustavia. Vaikutuskohteella on jonkin verran merkitystä seudun maiseman piirteiden tai identiteetin hahmottamisen kannalta.
Suuri	Valtakunnallinen	Maisemallista merkitystä ylimaakunnalliselle , virkistyskäytölle, luonto- tai kulttuurimatkailulle.	Maisema, jossa ihmisen vaikutus on vähäistä tai luontevasti maisemaan sovitettua . Esim. perinteinen maaseudun kulttuuriympäristö, tavanomaiset vaara- tai tunturimaisemat, maisemakuvassa erottuvat eheät ja	Maisemakuva on yhtenäinen ja eheä sekä vaikuttava. Vaikutuskohteelta avautuu tärkeitä näkymiä suunniteltujen tuulivoimaloiden suuntaan. Vaikutuskohteella on yksi edustava maamerkki.

			<p>merkittävät selänteiden lakialueet.</p> <p>Ympäristön arvokkaat ominaispiirteet synnyttänyt toiminta jatkuu tai arvokasta ympäristöä leimaava toiminta on jatkunut pitkään samantyyppisenä.</p>	<p>Vaikutuskohteella on erityistä merkitystä seudun maiseman piirteiden tai identiteetin hahmottamisen kannalta.</p>
Erittäin suuri	Kansainvälinen	<p>Maisemallista merkitystä kansainväliselle luonto- tai kulttuurimatkailulle.</p>	<p>Maisema, joka on pääosin koskematon luonnonmaisemaa tai erityisen hyvin historialliset piirteet säilyttänyttä kulttuuriympäristöä.</p> <p>Esim. luonnonympäristö, jossa ei ole lainkaan ihmisen toiminnan merkkejä, erämaiset alueet, suurtunturit, harvinainen tai ainutlaatuinen kulttuuriympäristö.</p> <p>Ympäristön arvokkaiden ominaispiirteiden ajallinen luonne on pääosin historiallinen tai muuttumaton.</p>	<p>Maisemakuva on yhtenäinen ja eheä sekä erityisen vaikuttava.</p> <p>Vaikutuskohteelta avautuu erityisen tärkeitä näkymiä suunniteltujen tuulivoimaloiden suuntaan.</p> <p>Vaikutuskohteella useita edustavia maamerkkejä.</p> <p>Vaikutuskohteella on ainutlaatuista merkitystä seudun maiseman piirteiden tai identiteetin hahmottamisen kannalta.</p>

Taulukko 12-2. Maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvien muutoksen suuruuden määrittäminen.

Muutoksen suuruus	Arvioitavat osatekijät ja kriteerit			
	Suunnitellun laitoksen etäisyys ja näkyvyys vaikutuskohteen alueella: Kuinka kaukana / millä etäisyysvyöhykkeellä vaikutuskohde sijaitsee? Miten / kuinka paljon muutos näkyy vaikutuskohteessa?	Maiseman ja kulttuuriympäristön tärkeiden ominaispiirteiden sekä maiseman visuaalisen luonteen muutos: Aiheuttaako muutos heikennystä maiseman tai kulttuuriympäristön kannalta tärkeiden ominaispiirteiden säilymisen mahdollisuuksiin? Aiheuttaako muutos maisemakuvan eheyden, yhtenäisyyden tai mittakaavan rikkoutumisen tai muunlaisen häiriön maisemaan?	Maamerkit ja muut erityiset maisemakohteet: Heikentyykö maamerkin tai muun erityisen kohteen asema maisemassa?	Maiseman kokeminen: Muuttuuko maiseman luonne niin, että alueen käyttö ja/tai kokemus alueesta muuttuu kielteiseen suuntaan?
Ei muutosta	Hanke ei ole nähtävissä vaikutuskohteessa tai sijoittuu sen ulkopuolelle.	Ei muutosta.	Ei muutosta.	Ei muutosta.
Vähäinen	Hanke näkyy vaikutuskohteessa vähäisesti ja paikallisesti : näkymäsektorit ovat kapeita, ja hanke jää pääosin maastonmuotojen, kasvillisuuden tai olemassa olevan rakennuskannan taakse. Rakennusmassa näkyy vain osittain eikä hallitse maisemakuvaa.	Vähäinen heikennys maiseman tai kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin. Maiseman mittakaava ja yleisluonne säilyvät.	Maamerkkien asema säilyy tai heikkenee vain vähäisesti .	Maiseman kokeminen muuttuu vain vähän .
Kohtalainen	Hanke näkyy vaikutuskohteessa paikoin selkeästi : näkymäsektorit ovat melko rajattuja ja hanke jää osin maastonmuotojen, kasvillisuuden tai rakenteiden taakse. Näkyvyys painottuu pääosin lähialueelle.	Maiseman ominaispiirteisiin kohdistuu jonkin verran heikentävää vaikutusta . Rakennusmassa muuttaa paikallisesti maiseman mittakaavaa tai rakennetta, mutta maiseman yleisluonne säilyy.	Maamerkkien asema voi heikentyä jonkin verran.	Maiseman kokeminen muuttuu osittain.
Suuri	Hanke näkyy vaikutuskohteessa laajasti ja selkeästi useista suunnista: näkyvyys on usein esteetöntä ja hanke muodostaa hallitsevan elementin maisemassa.	Maiseman keskeiset ominaispiirteet heikentyvät olennaisesti. Rakennusmassa muuttaa merkittävästi maiseman mittakaavaa, rakennetta tai yhtenäisyyttä.	Maamerkkien asema heikkenee merkittävästi tai ne jäävät alisteisiksi.	Muuttuu selvästi .

Erittäin suuri	Hanke näkyy laajalle alueelle ja hallitsee maisemaa useissa tarkastelusuunnissa.	Muutos muuttaa maiseman luonteen perusteellisesti tai estää keskeisten ominaispiirteiden säilymisen.	Maamerkkien merkitys häviää tai ne menettävät tunnistettavuutensa.	Maiseman kokeminen muuttuu olennaisesti tai alueen käyttö vaikeutuu merkittävästi.
----------------	--	--	--	--

13. KASVILLISUUS, ELIÖT JA LUONNON MONIMUOTOISUUS

Tulukko 5-1. Vaikutuskohteen kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus herkkyyks.

Vähäinen	Alue ei ole luonnontilainen ja ihmisen vaikutus on selvä ja näkyvä. Alueella esiintyvät lajit ja/tai luontotyypit eivät ole erityisen alttiita muutoksille ja palautuvat hyvin. Alue on yhtenäinen eikä siten erityisen altis pirstoutumiselle. Alueella ei ole Mäkelä ja Salo (2024) mukaisia luokkien 1–4 arvokohteita.
Kohtalainen	Alue on osittain luonnontilaista tai luonnontilaisen kaltaista. Alueen lajit ja/tai luontotyypit ovat melko alttiita muutoksille, mutta palautuvat kohtalaisesti. Alue on jo osittain pirstoutunut. Alueella on tunnistettu vähintään Mäkelä ja Salo (2024) mukaisia luokan 4 arvokohteita.
Suuri	Alue on suurimmaksi osaksi luonnontilaista tai luonnontilaisen kaltaista. Alueen luontotyypit ja/tai lajit ovat alttiita muutoksille, mutta palautuvat kohtalaisesti. Alue on pirstoutunut. Alueella on tunnistettu vähintään Mäkelä ja Salo (2024) mukaisia luokan 3 arvokohteita.
Erittäin suuri	Alue on luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen. Alueen lajit ja/tai luontotyypit ovat hyvin alttiita muutoksille. Alue on voimakkaasti pirstoutunut. Alueella on tunnistettu vähintään Mäkelä ja Salo (2024) mukaisia luokan 2 arvokohteita.

Mäkelä ja Salo 2024: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi, opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43 / 2023.

Taulukko 13-2. Kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvien muutosten suuruuden määrittäminen.

Erittäin suuri + + + +	Hankkeen aiheuttamat myönteiset muutokset kasvi- ja eläinlajeihin tai luontotyyppeihin ovat kestoaltaan, laajuudeltaan tai voimakkuudeltaan erittäin suuria. Vaikutus on erittäin pitkäaikainen ja pysyvä. Lajisto monipuolistuu selvästi ja huomionarvoisten lajien elinympäristö laajenee. Huomionarvoisten luontotyyppien esiintymä laajenee tai sen laatu paranee merkittävästi. Vaikutukset kohdistuvat laajalti huomionarvoisten lajien tai luontotyyppien esiintymisalueelle.
Suuri + + +	Hankkeen aiheuttamat myönteiset muutokset kasvi- ja eläinlajeihin tai luontotyyppeihin ovat kestoaltaan, laajuudeltaan tai voimakkuudeltaan suuria. Vaikutus kestää useita vuosia. Lajisto monipuolistuu selvästi ja myönteinen muutos kohdistuu huomionarvoisten lajien tai luontotyyppien esiintymisiin selvästi. Luontotyyppien esiintymien laatu paranee merkittävästi.
Kohtalainen + +	Hankkeen aiheuttamat myönteiset muutokset kasvi- ja eläinlajeihin tai luontotyyppeihin ovat kestoaltaan, laajuudeltaan tai voimakkuudeltaan enintään kohtalaisia. Vaikutus kestää joitakin vuosia. Lajisto monipuolistuu jonkin verran, ja myönteisiä vaikutuksia kohdistuu jonkin verran suoraan huomionarvoisten lajien elinympäristöihin tai luontotyyppien esiintymiin. Luontotyyppien esiintymien laatu paranee jonkin verran.
Vähäinen +	Hankkeen aiheuttamat myönteiset muutokset kasvi- ja eläinlajeihin tai luontotyyppeihin laajuudeltaan pienialaisia tai kestoaltaan lyhytaikaisia. Lajiston monimuotoisuus voi kasvaa. Myönteinen muutos kohdistuu enimmäkseen tavanomaiseen luontoon, mutta se tukee huomionarvoisten eliöiden tai luontotyyppien elinympäristöjä.
Ei muutosta	Arvioitavasta toiminnasta ei kohdistu nykytilasta poikkeavaa vaikutusta luonnonoloihin.
Vähäinen -	Hankkeen aiheuttamat kielteiset muutokset kasvi- ja eläinlajeihin tai luontotyyppeihin laajuudeltaan pienialaisia. Vaikutukset ovat lyhytkestoisia ja vaikutus kestää enintään muutamia kuukausia. Lajien runsaussuhteet voivat muuttua ja huomionarvoisten lajien elinympäristö pirstoutuu vain vähän.
Kohtalainen - -	Hankkeen aiheuttamat kielteiset muutokset kasvi- ja eläinlajeihin tai luontotyyppeihin ovat kestoaltaan, laajuudeltaan tai voimakkuudeltaan enintään kohtalaisia. Vaikutus kestää noin 1–3 vuotta. Mahdollisesti pidempään kestävä vaikutus voi kuulua tähän luokkaan, mikäli luontoon kohdistuvan muutoksen voimakkuus tai laajuus on pieni. Lajien runsaussuhteet muuttuvat jonkin verran ja huomionarvoisten lajien elinympäristö tuhoutuu, heikkenee tai pirstoutuu osittain. Luontotyyppien esiintymien laatu heikkenee jonkin verran.

<p>Suuri - - -</p>	<p>Hankkeen aiheuttamat kielteiset muutokset kasvi- ja eläinlajeihin tai luontotyyppeihin ovat kestoaltaan, laajuudeltaan tai voimakkuudeltaan suuria. Vaikutus kestää noin 3–10 vuotta. Lajien runsaussuhteet muuttuvat selvästi ja huomionarvoisten lajien elinympäristö tuhoutuu, heikkenee tai pirstoutuu. Luontotyyppien esiintymien laatu heikkenee merkittävästi.</p>
<p>Erittäin suuri - - - -</p>	<p>Hankkeen aiheuttamat kielteiset muutokset kasvi- ja eläinlajeihin tai luontotyyppeihin ovat kestoaltaan, laajuudeltaan tai voimakkuudeltaan erittäin suuria. Vaikutus kestää yli 10 vuotta tai on pysyvä. Lajien runsaussuhteet muuttuvat selvästi ja huomionarvoisten lajien elinympäristö tuhoutuu, heikkenee tai pirstoutuu hyvin selvästi. Luontotyyppien esiintymien laatu heikkenee merkittävästi. Vaikutukset kohdistuvat laajalti huomionarvoisten lajien tai luontotyyppien esiintymisalueelle.</p>

14. PESIMÄLINNUSTO

Taulukko 14-1. Pesimälinnuston herkkyysskriteerit (Mäkelä ja Salo 2024).

Vähäinen	Elinvoimaiseksi luokiteltujen lintulajien tavanomaiset esiintymät. Alueen lintulajit eivät ole erityisen herkkiä muutoksille
Kohtalainen	Silmälläpidettävien lintulajien esiintymät. Alueellisesti uhanalaisten lintulajien esiintymät. Lintulajistoltaan arvokkaat uusympäristöt. Elinvoimaisten lintulajien merkittävät esiintymät. Alueen lintulajit ovat melko herkkiä muutoksille ympäristössä.
Suuri	Lintudirektiivin liitteen I lajien ja niitä vastaavien muuttolintujen tärkeät kohteet. Paikallisesti tärkeät lintualueet. Erityisesti huomioitavien ja silmälläpidettävien lajien muodostamat kokonaisuudet. Uhanalaisten lintulajien muut esiintymät. Kanalintujen muut soidinpaikat. Alueen lintulajit ovat herkkiä muutoksille ympäristössä
Erittäin suuri	Natura-alueet (SPA) ja muut linnuston suojelualueet. Kansainvälisesti (IBA), valtakunnallisesti (FINIBA) ja maakunnallisesti (MAALI) luokitellut arvokkaat lintualueet. LSL:n erityisesti suojeltavien lajien rajatut esiintymispaikat. Lintudirektiivin liitteen I lajien rajatut esiintymispaikat. Lintudirektiivin liitteen I lajien ja niitä vastaavien muuttolintujen erittäin tärkeät kohteet. Uhanalaisten lintulajien merkittävät esiintymät. Kanalintujen tärkeät soidinpaikat. LSL 73 § suurten petolintujen toistuvasti käytössä ja selvästi nähtävissä olevat pesäpuut. Alueen lintulajit ovat hyvin herkkiä muutoksille ympäristössä.

Taulukko 14-2. Pesimälinnustoon kohdistuvien vaikutusten suuruuden määrittäminen (Mäkelä ja Salo 2024).

Erittäin suuri myönteinen	Vaikutusalue erittäin laaja. Vaikutuksen kesto erittäin pitkäaikainen tai pysyvä. Vaikutukset parantavat hyvin laajalti huomionarvoisten lintulajien esiintymiä. Huomionarvoisten lintulajien elinympäristöjä tai niiden kytkeytyneisyys parantuvat erittäin selvästi. Lajin esiintymän elinkelpoisuus vaikutusalueella parantuu ja runsastuu erittäin selvästi
Suuri myönteinen	Vaikutusalue laaja. Vaikutuksen kesto pitkäaikainen. Vaikutukset parantavat laajalti huomionarvoisten lintulajien esiintymiä. Huomionarvoisten lintulajien elinympäristöjä tai niiden kytkeytyneisyys parantuvat selvästi. Lajin esiintymän elinkelpoisuus vaikutusalueella parantuu ja runsastuu selvästi.
Kohtalainen myönteinen	Vaikutusalue kohtalainen. Vaikutuksen kesto keskipitkä. Huomionarvoisten lintulajien elinympäristöjä tai niiden kytkeytyneisyys parantuvat osittain. Lajin esiintymän elinkelpoisuus vaikutusalueella parantuu ja runsastuu osittain
Vähäinen myönteinen	Vaikutusalue lähiympäristö. Vaikutuksen kesto lyhytaikainen. Huomionarvoisten lintulajien elinympäristöjä tai niiden kytkeytyneisyys parantuvat hieman. Lajin esiintymän elinkelpoisuus vaikutusalueella parantuu ja runsastuu hieman.
Ei muutosta	Ei vaikutusta lintulajeihin. Lajin esiintymän elinkelpoisuus vaikutusalueella ei muutu
Vähäinen kielteinen	Vaikutusalue lähiympäristö. Vaikutuksen kesto lyhytaikainen ja nopeasti palautuva. Lintulajien runsaussuhteet saattavat muuttua. Huomionarvoisten lintulajien elinympäristö pirstoutuu vain vähän. Lajin esiintymän elinkelpoisuus vaikutusalueella heikkenee ja taantuu hieman
Kohtalainen kielteinen	Vaikutusalue kohtalainen. Vaikutuksen kesto keskipitkä ja palautuva. Lintulajien runsaussuhteet muuttuvat jonkin verran. Huomionarvoisten lintulajien elinympäristö tuhoutuu tai heikkenee tai pirstoutuu osittain. Lajin esiintymän elinkelpoisuus vaikutusalueella heikkenee ja taantuu osittain
Suuri kielteinen	Vaikutusalue laaja. Vaikutuksen kesto pitkäaikainen ja hitaasti palautuva. Vaikutukset kohdistuvat laajalti huomionarvoisten lintulajien esiintymiin. Lintulajisto ja niiden runsaussuhteet muuttuvat selvästi. Huomionarvoisten lintulajien elinympäristöjä tuhoutuu tai heikkenee tai pirstoutuu selvästi. Lajin esiintymän elinkelpoisuus vaikutusalueella heikkenee ja taantuu selvästi
Erittäin suuri kielteinen	Vaikutusalue erittäin laaja. Vaikutuksen kesto erittäin pitkäaikainen ja erittäin hitaasti palautuva tai palautumaton. Vaikutukset kohdistuvat hyvin laajalti huomionarvoisten lintulajien esiintymiin. Lintulajisto ja niiden runsaussuhteet muuttuvat erittäin selvästi. Huomionarvoisten lintulajien elinympäristöjä tuhoutuu tai heikkenee tai pirstoutuu erittäin selvästi. Lajin esiintymän elinkelpoisuus vaikutusalueella heikkenee ja katoaa tai taantuu erittäin selvästi.